

מסורת הש"ס

(א) [לעיל נא. ושא"נ]
(ב) טבחו או מכרו. דק"ס,
(ג) [לעיל עא. ושא"נ],
(ד) [לעיל עו.], (ה) כחובות
לכ"א (ו) ב"מ כט.א, (ז) ע"י
חוספות קדושין כו. ד"ה
ומקומו], (ח) ע"י ב"מ
כט.א, (ט) ס"א ל"ג, (י) ס"א
מכפל, (כ) ד"ה וברשות,
(ל) ד"ה אין, (מ) ב"מ כט.

הגהות הב"ח

(א) גמ' ופרע בחובו:
(ב) רש"י ד"ה וטבח ומכר
חון מרשמו דכשהוציאו
חרץ מרשמו: (ג) תוס'
ד"ה גנב וכו' מפליג
וקאמר גנב וטבח ואח"כ:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה תיקנו וכו' בסו.
נתנה לבלן ב'פ' הוחב.
לעמיד נראה דזה ז"ל בקוף
הדיבור הזה והביאו ראיה
לדקויה לא אזלינן בזה קנין
דרכנן והיינו מדאמרין שם
גבי זבן דלר"י דמעות
קיוות ד"מ נתן לספר מעל
אף דמדברנן לא קני ה"י
הכא אם מה"מ ל"ק אף
דמדברנן קני מ"מ לא יהא
מותר לזקק בו:

מוסף תום'

[illegible][illegible]

גַּב וְהַקְדִּישׁ גַּב וְהִקְפָּה גַב וְהַחֲלִיף גַב וְנָתַן
בְּמִתְנָה גַב וּפָרַע ⁽⁶⁾ חֻבּוֹ גַב וּפָרַע בְּרִיקָפוֹ
וְגַב וְשָׁלַח סִבְלוֹנוֹת בְּבִית חֲמִיו מִשְׁלֵם
תְּשֻׁלוֹמִי אַרְבַּעַה וְחִמְשָׁה מָאִי קִמ' ⁽⁷⁾ אֲשַׁמְעִינוּ
יִשְׂרָאֵל גַּב וְנָתַן לֵאחֹר וּטְבַח דִּישׁ שְׁלִיחַ
לְדַבֵּר עֲבִירָה אַע"ג דְּכָל הַתּוֹרָה כּוֹלֵה
⁽⁸⁾ אֵינָן שְׁלִיחַ לְדַבֵּר עֲבִירָה זֶהְכָּא יֵשׁ שְׁלִיחַ
לְדַבֵּר עֲבִירָה מָאִי מַעֲמָא וּטְבַח ⁽⁹⁾ וּמְכֹר ⁽¹⁰⁾ מַה
מִכִּירָה דְּלֵא אֲפָשֶׁר דְּלֵא עַל יְדֵי אַחֵר אָף
מִכִּירָה ע" ⁽¹¹⁾ אַחֵר מִחִיב וְאֲשַׁמְעִינוּ סִיפָא
גַּב וְהַקְדִּישׁ ⁽¹²⁾ מַה לִּי מְכֹר הַהִיּוֹט מַה לִּי
מְכֹר לְשִׁמִּים: **מִתְנִי' ⁽¹³⁾** גַּב בְּרִשּׁוֹת הַבְּעִלִּים
וּטְבַח וּמְכֹר חֲוִין מִרְשּׁוֹת אוֹ שִׁנְג גַּב חֲוִין
מִרְשּׁוֹת וּטְבַח וּמְכֹר בְּרִשּׁוֹת אוֹ שִׁנְג
וּטְבַח וּמְכֹר חֲוִין מִרְשּׁוֹת מִשְׁלֵם תְּשֻׁלוֹמִי
אַרְבַּעַה וְחִמְשָׁה יֵאבֵל גַּב וּטְבַח וּמְכֹר
בְּרִשּׁוֹת פֶּטוֹר ⁽¹⁴⁾ הִיָּה מוֹשְׁכוֹ וְיוֹצֵא וּמַת
בְּרִשּׁוֹת הַבְּעִלִּים פֶּטוֹר הַגְּבִיּוֹ אוֹ הוֹצִיָּא
מִרְשּׁוֹת בְּעִלִּים וּמַת חִיב יִתְּנוּ לִכְבוֹרוֹת
בְּנוֹ אוֹ לְבַעַל חֻב לְשׁוֹמֵר חֵב לְשׁוֹאֵל לְנוֹשֵׂא
שֹׁכֵר וּלְשׁוֹכֵר וְהִיָּה מוֹשְׁכוֹ וּמַת בְּרִשּׁוֹת
הַבְּעִלִּים פֶּטוֹר הַגְּבִיּוֹ אוֹ שִׁנְג מִרְשּׁוֹת
הַבְּעִלִּים וּמַת חִיב: **גַּמ' ⁽¹⁵⁾** בְּעִי אֲמִימֹר חִיקֵנוּ
רַב יִימֹר ח"שׁ יִתְּנוּ לִכְבוֹרוֹת בְּנוֹ אוֹ לְבַעַל
שֹׁכֵר וּלְשׁוֹכֵר הִיָּה מוֹשְׁכוֹ וְיוֹצֵא וּמַת
יְשׁוּמֵר וּש"מ תִּיקֵנוּ מוֹשִׁיכָה בְּשׁוּמְרִין אֲמֹר
שֹׁכֵר תֵּנָא גַב שִׁנְג מִבֵּית הַבְּעִלִּים וְתֵנָא
יָה רַב אֲשִׁי לֹא תִדְחִיָּה מַה לִּי גַב שִׁנְג
רַב מִבֵּית בְּעִלִּים אֵלֵא לֹא שׁוּמֵר וּש"מ
אֵיתֵמֵר נָמִי אֲמֹר ר' אֲלַעְזֵר כִּדְרָךְ שְׁתִּיקֵנוּ
שִׂיכָה בְּשׁוּמְרִין תֵּנָא נָמִי הִכִּי כִדְרָךְ שְׁתִּיקֵנוּ
הִ בְּשׁוּמְרִין וְכִשֵּׁם שְׁחִקְרַק עֲנִיתָ בְּכִסָּף בְּשִׁמְר
פֶּסֶף בְּשִׁמְר וּבְחֻקָּה ⁽¹⁶⁾ שְׁכִירוֹת דְּמֵאִי אֵילִימָא
שְׁכִירוֹת

ולשאר קניות^ה מדרשין לעיל (דף סה.) גבי גבגב אין לי אלא ידו גבו חזירו וקדשפו מנין לקנות כי היכי דדרשין גיטין (דף עו.) ונתן בידה ונראה להלכה כאבי ורבא מדמיתא מילתא שהם עיקר ולא שיער כאן כל היכא דפליגי רב אחא ורבינא הלכה כר

[illegible]

וַיִּמָּדֵם לָנוּסִים מִן הָאֵשׁ פִּירַת מַשְׁחֵה אֵלֶּה אֲרָוִי דִמְעָה לִּי בְּשׂוּל אֲשׁוּכֵר זֵי מִנִּי מִשְׁאֵלִי מִן הַמֶּלֶכְחָא מִן אֵשׁ לְדִיכָא לִמְעַד גִּבִּי שׂוּלִל קוֹרְדוּס מִפְּנֵי בִּיעַק בּוּ קִנְזָל לִי בִּיעַק בּוּ וְאִנְשֵׁי שִׁיעָשָׂה בֵּה מִלְכָּה וּפִשְׁטִי לִי מִמַּמְתִּימָן דִּמְנֹת לִבְכוּרוֹת בְּנֵי דְקִתְנִי גִבְדִּיהוּ אִוּ שְׁהוֹיִאוּ מִן מִתְדַמְחִיבִי גִבִּי מִסְחִיבִי שׁוּמֵר אֵשׁ דְּמִשְׁכִּיב גִּמְרוּהּ הוּא שְׁאִין¹⁰ יְכוּל לִחוּר בּוּ שֶׁסֶּה אִי יְכוּל לִמְשָׁח לֹא גִבִּי שֶׁסֶּה גִבִּי שׁוּמֵר מִצִּית שׁוּמֵרִים¹¹ וְתַח גִּבִּי שֶׁסֶּה שֶׁגִּבִּי מִצִּית שׁוּמֵרִים וְיִמְרִי שֶׁ מִשְׁאֵל לִי הוּא בְּעֵלִים וְלֹא שׁוּמֵר אֲלֵּה אִפְסוּחִי בְּעֵלְמָא לִשְׁכֵּחַ לֵהֵס שֶׁסֶּה אִי יִפְרַע עַד יוֹם פְּלוּנִי שֶׁ שְׂוּלִל לִי בִּיעַק בּוּ מִנִּי מִשְׁאֵלִי דִּמְנֹת צִיֵּה הוּא דְמִי חִיב לִפְרִיכָא דְכַסְמֹן מֵה לִי לְבַעֲלִים וְהִזְכִּיר מְקַדֵּשׁ (רְפוּזִין דִּק: מו: טס) אִיכָא תַנָּח כִּרְבּוּ הוּא דְלִפְרִיכָא בְּצוּלוֹהִי יְכוּל לִחוּר מִתְּלוּקוֹת דְּבִרָּה לְרַב הוּא לֵי תַקֵּן מִשְׁחֵה שׁוּמֵר¹² וְלִרְכִּי¹³ תַקֵּן דְּקִרְאִימָה הָסֵם¹⁴ וּפְלִיגָא דִּלְרִי לְחִיבִים שְׁחִמִּים תַקֵּן דִּלָּא מִנִּי הִדֵּר צִיֵּה מִשְׁעַת מִסְחִיבָה וְעוֹד קִאֲמֵר הָסֵם וּפְלִיגָא אֲדִרְבִּי אֲרִי קִקְדֵּשׁ לְחִבְרִי מַעַל וְחִבְרִי מוֹתֵר לִבְקַע בּוּ לְכַתְּמִלָּה מִשְׁמַע דְּסִבֵּר דְקִנָּה מִדְּאוּרִימָא דִּלִּי לְחִיבִי¹⁵ כְּמוֹ מִתְנֵה לְבָלָן בְּפִרְקָה הִזְכִּיר (בִּי"מ דף מח. וס) אִ"כ הוּא חוֹמְרָא דִלְמִי לִיִּי קוּלִי

מרובה פרק שביעי בבא קמא

עפ.

נגב והקדיש משלם ד' וז' כדמפרש מה י' ממזר להדיות ממזר
לי ממזר לשמים ואיירי בקדשי דבק הבית^א ללא שייך למימזר
מעקרקא מורא דלראון והשאר תורא דלראון ממזר בקדשי מוצח
שקרנ קרג עליו דא בעלים ושחטו לשמו עמלו עמלו^ב ואלן
להקשות אמאי לא פריך לעיל (דף
ע.) וליפלו ולימני דדידיה דבית
קדשי מוצח ללא בקדשי דבק הבית
משלם לשמוא לצרעא ומשם כדפריך
לעיל ולפלו ולימני דדידיה דבית
בקדשי קלים דלעיל פריך שפיר
דבית הכל דבית מוצח אבל בקדשי
דבק הבית לא קשי לפלוגי דסמך
קדושה דשור וזה דמקמי ח' למצח^א
אע"ג דהם מפלגי וקאמר א טבח
וחל"כ הקדיש משלם לצרעא ומשם
ולמזר הקדש ח' קדשי דבק הבית^א
הם כל ח' מהם חל"כ ד יאוש לא
קני א"ש ששקמדיש לאחר יאוש לאו
דידיה שקמדיש ולמזר^ד יאוש קני
ומיזני הוה דוקא לפני יאוש אבל אחר
יאוש של ח' הוה טובח ושל ח' הוה
אפי"ה מחייב הקדש אע"ג דלא חיל
הקדש מקמי יאוש כי היכי דמחייב
בזכר וממנה קדש יאוש אע"ג דלא
אהט מעשי שגח חל המזר והמתנה
כיון דאמרינו גזירו כמסורתי להדיות
דבזר לבזר^ב להקדיש:

אבר נגב ומדבר ומדבר ברשות
פסור. בשלל הכניסו עסקין
דכסגסיו הוי קני ומיכ דלעקן:
אז שהוציאו מרשות בעלים ב'י'
דרס אלן נערות (כספות דף
פס' 102) פליגי דר אחר ופיעה חד
אמר שהוציאו לסמטא אבל לרה"ר לא
הוי דייק מרספא הוציאו דומיא
דלגביה דאמי לרמי לרשותיה ואידך
אפילו הוציאו לרה"ר קנה דייק

לעזר בדרך שתיקנו
י הכי בדרך שתיקנו
ע נקית בכסף בשמור
בירות המא' אילימא
שכירות

גגו חזירו וקרפיו מנין משמע דלא מחייב אלא במקום שראוי
 ב"י ורצא מזמיתי מילתיהו בהמוכר [את] הספינה (שם) משמע
 רצ אחא ורצינא הלכה כרצינא לקולא:

יֵשׁ אֵי קֵי רַחוּם מֵאֵל חָדָשׁ שֶׁנֶּרְךָ לִפְרֹשׁ לְאוֹתוֹ לְשׁוֹן שִׁמֵּת צִפְסִיעִיָּה
 בְּנוֹ וְבִי"ח¹⁷ וְלִרְכִּי לְחֻדוֹת מִשְׁנֹס אֲחֵרֵינָה נִקְטָה חִיּוֹ וּפְסוּר וְעוֹד
 וְהָאֵל אֲצַעֲלֵה מֵהֶרֶץ הַגִּבְעָה וְהָאֵל דִּידֵיהּ אֵל וְעוֹד דִּרְאִיָּה
 שֶׁבָּה לְרֵאִי לִישָׁנָה לִפִּי מֵהַ שִּׁמְפֵּרֵם בְּגִמ' וְלֵאֵל שִׁפְרֵם קִינְטוֹרֵם
 וְחֻמְאֵי מַחֲיִיב בְּמַשִּׁיכָה וְהָאֵל אֵין שְׁלִיט לְדַבֵּר עֲבִירָה וְי"ל דִּהֲנָהוּ לֹא
 בְּפִ"ק דְּבִבָּה מִזִּיעֵא (ד' יק: וסס¹⁸) טַעמָא דִּלֵּין שְׁלִיט לְדַבֵּר עֲבִירָה
 וְעִשְׂוִין וְכִין לִישָׁנָה לְרֵאִי צִעִי עֲבִיר אִי צִעִי לֹא עֲבִיר אֵין שִׁיךְ לִכְלֹן
 יֵאֵל סָבּוֹר אֲשֶׁל¹⁹ וְעֵלֵי (עֵלָּה) גִּבּוֹ גִּבּוֹ וְעֵבֶה צִבְשֵׁת דְּמוּקִיָּה
 וְיֵאֵל מִנִּי לְמַמְרֵר דְּסָבּוֹר שְׁהוּא לֹא מַשְׁכִּי שִׁפְרֵי וְהֵאֱמַת²⁰ אֲבָל
 סָבּוֹר שְׁהוּא שְׁלֹו קִיבָּה יִתּוֹר [וְעִשְׂוִין טוֹס' קִינְטוֹן מִנִּי דִּיהּ אֲמַלִּין:
 מַשִּׁיכָה] [אִו מַשְׁעֵת מִלְּאֲכָה] מַתְחַבִּיטִים כִּל חֵד וְחֵד דִּינֵיהּ שׁוֹמֵר
 שִׁטְעֵא דְּמַשְׁעֵת מַשִּׁיכָה מַתְחַבִּיטִים דֹּאס כֵּן כִּל מַחֲמִיטוֹ²¹ וְדִבְהוּאֵל
 גִּמְרָא אֲמֵר פֶּרַה צִמְבִּיכָה וְצִמְעִתִּין דְּשׁוּאֵל קִירוּדוֹס (סס עט.) אֲמֵר
 וְסָבּוֹר אִי מַשְׁאִיל וְמַשְׁכִּי מִיִּהְרֵה דִּיהּ אֲפִי מַשְׁךְ עַד שִׁפְרֵיהּ
 וְנִגְאֹל לֹא צִיבֵק בּוֹ לֹא קִנְאֹל וְמִנִּי מַשְׁאִיל הֲדַר בִּיה' [וְכֵן צִמְבִּיכָה
 יֵה גִבְעִיָּה אִו שְׁהוּלִיאוֹ מַרְשׁוֹת צִעֲלִים וְמַת חִיּוֹ מִנִּי לֹא שׁוֹמֵר
 לְחֹזֵר בּוֹ שֶׁסֵּם הִיָּה יִכּוֹל לְחֹזֵר בּוֹ לֹא הִיָּה²² מַתְחַבִּיט גִּבְשִׁימִי²³
 מַצִּיט שׁוֹמֵרִים אִו מִפְּרִי שִׁלָּה נִתָּן לְצִבּוֹרוֹת בְּנוֹ וְהוּעֵל חֻבּוֹ בְּצִמְבִּיכָה
 אִי פִירַע עַד יוֹם שֶׁמֶר יִשְׁאֵל קִינִי לֵהס' [וְכֵן דִּבְהוּאֵל לְחֹזֵר בְּצִמְבִּיכָה
 לִפִּירַח דְּבִסְמוֹךְ מֵהִי יֵה גִבּוֹ מַרְשׁוֹת שׁוֹמֵר מֵהִי יֵה גִבּוֹ מַרְשׁוֹת
 אֲפִי צִמְלֹה יִכּוֹל לְחֹזֵר כֵּל וְזֵמַן שִׁלָּה הוּלִיאוֹ כִּי"ש שִׁאִילָה וְג']

חמור התסי' ופליגא דר"ח ור' חנניאל נמי מדאורייתא יכול נחזור
התם ופליגא אדרבי אמי דאמר ר' אמי המשאיל קורדוס של
דקנה מדאורייתא דאי מדרבנן ומעל משום דמדרבנן אין יכול
חומרא דלמי לדי קולא דחבירו מותר לנקט בו לכתילה:
שהטמין

שהטמין

עין משפט
נר מצוה

קבא א מ״י פ״ו מהל' הלכה ב
קבב ב מ״י פ״ב מהל' גביה הל' י טור
ח״מ סימן ש' ז
קבג ב מ״י פ״ו מהל' קבר ד ו א מ״י ח
הלכה טו ועיין
ב״מ:
קבה ח מ״י פ״ב מהל' שמירת הלכה ח
סמג עשין פט ט״ש פ״ב
סימן ז קבוק א ח
קבו ט מ״י פ״א מהל' מריבה הלכה יח
סמג עשין פט ט״ש פ״ב
סימן קלח סעיף ו וסימן
ז סעיף ז וסימן שטו
ס״א פ״ב

מוסף רש"י

[illegible]

דבינו חננאל

[illegible]

עין משפט
גרי מצוה

עמ:

שֶׁהַטְמִינ׳ן בחורשין.[[]^{ק"ף הַטְמִינ׳ן עֲלָמוּ וְסִד׳ שֶׁלֶךְ כִּשְׁפָא וְטַעַם הַבְּהֵמָה בַּמָּקוֹס שְׁהוּא וּמִשֶׁ״ה פִּרְךְ וְהָא לֹא מִשָּׁךְ: כִּיּוֹן דְּרֹארוּהוּ גִזְלִין הוּא. כְּלוּמַר שְׁעוּשָׁה בַּמָּקוֹס גִּלְי וְלֹא דְמִי לְגוּבֵז בְּצִית אֹו כַּחֲלָר: וְרַבִּי יוֹחָנָן הָא דַּמְטַמְרִי בּוֹ.׃}[]]

למ"ד צרכונס (לעיל דף מ. וס) דלר' יוחנן לקטים מוויין כיון דטממר מאינשי גנב הוא אלטרין להאי טעמא דלמ"ד דגזון הוא לר' יוחנן לא תריך להאי טעמא כלל:

מפני מה החמירה תורה בו.

צטוען טענת גנב וטענת גזלן לא שייך האי טעמא כלל: **אין** מוגדלין בהמה דקה. אפי' צצית קאמר[[] דלרעות אפי' בהמה גסה אסור[]] כלאמרינן צוה צורר (סנהדרין דף כה:) רועה שאמרו אחד רועה בהמה גסה ואחד רועה בהמה דקה וא"ת והא דמסיק התם דרצא מגדלין קאמרי דמגדלי דקה דקא נאכין ישראל פסולינ בחולה לארץ כשרים מגדלי בהמה גסה אפי' צא"י כשרים מאי קמשמע לן דהא דבמו"ל כשרים מתני' היא דאפי' צבורים שרי כ"ש בחו"ל וס' לומר דודאי לא אלטרין אלא אידי דאמרי דצא"י פסולינ קמסיים דבמו"ל כשרים ומגדלי בהמה גסה דאפי' צא"י כשרים אלטרין לאשמועינן דאי ממתנינן הוה אמינא דאפי' גסה אסור והא דנקט דקה לאשמועינן דאפי' דקה שרי צבורים[]] ונראה דהא דלאמרינן צי"ק דצ"מ (דף ה:) דרועה בהמות של אחריס כס' דלין אלס חוטא ולא לו[]] היינו דוקא גסה שמומר לגדל אלל דקה צא"י או צצגל לרצ אין נראה לחלק בין מגדל שלו לשל אחריס דהא אפי' אסורה צכרעה דהמטה אסור ולא צכרעי המפרע לקמן דסבר רצ הונא שמומר למסור לאשמו כמו שמומר לרועה ולכן הימה מנטרת להו חוצה דהא כיון צצגל כצ"י לצבמה דקה אין לו לחלק בין על ידי עצמו בין ע"י אחריס דנהרדעא עמי דלכלי חושלי צנהרדעא בחוקת הצמים (צ"צ דף לו.) וקאמרי דאני עמי דמסרי לרועה אף על גב דצצגל כצ"י לצבמה דקה אין לו לחלק בין מהריס על דצרי רצ שאמר צגל כצ"י לצבמה דקה שגס רצ הונא[]] לא חמירי וכן מסמר דאפי' ע"י אחריס אסור מדלמ מסר היהוא חסדי בהמה לרועה וכן צעלי צמים צצגללי מסתמא לא היו מרעין צעמנן את לאנן ורועה שעשה משונה מי לא עסקינן שמואל אחריס שירעו לו ואפי' הכי קאמרי ימכור על יד:

והטעם

קבו א מיי פ"ה מה' מביה הלכה יח סמנ עשין פכ טושי"ע ח"מ סימן קלס סעיף ט וסימן שז סעיף ג וסימן שטו סעיף ב:

קבה ג מיי פ"ב

מלכות

הלכה י:

קבה ד מיי שם פ"א הלכה ג ועיין בהשגות ובמ"מ ופ"א מלכות גולה ואברהם הלכה ג ועיין במ"מ ופ"א סמנ לארץ קנה טושי"ע ח"מ סימן שנט סעיף ז: קל ה ו מיי פ"ה מה' סמנ עשין טו טושי"ע ח"מ סימן טס סעיף ב:

קלא ז ח מיי פ"ו

מלכות

המורה נלכה יד:

קלב ט מיי פ"ה מה' סמנ עשין טו טושי"ע ח"מ סימן טס סעיף ג:

קלג י מיי שם טושי"ע

שם סעיף ג:

קלד ב מיי פ"ה מה'

גולה ואברהם הל' ט

סמנ עשין פג טור ח"מ

סימן שט:

קלה ל מיי פ"ה מה'

ממרים הלכה ה

סמנ עשין קל:

קלז מ מיי פ"ה מה'

סמנ עשין הלכה ז

סמנ עשין טו טור ח"מ

סימן טמ:

והטעם

תורה אור השלם

- והוא הכה את איש מצרי איש מרמא וביד המצרי תתן ותר אליו בשבט ויגדל את הציצית מיד המצרי ותרצנוהו בחיותו: שישאל ב כב כא
- ותשימו לו בעלי שבט וארבים על ראשיהם ויהיו ויגדלו את כל אשר יעבר עליהם בדרך ויגד לאבימלך: ופטיסם כח ט
- הוי הענימנקה מוצרי עצה ויהיה בחושך מעשיהם: ויאמרו כי ראו ומי יודענה: ישעיה כט טו
- ואמרו לא יראה יה ואמרו אליו יעקב: ותלויס דז ו
- ויאמר אליו עון בית ישראל ויהודה גודל במאד מאד ותקפלא הארץ דמים ותעדר מולאה משה כי אמרו עוב זין את הארץ ואין ראה: ויחזקאל ט ט

הנהרות הב"ח

(א) גפ' יותר מבוטלן:

רבינו חננאל

ואוקמנה שכירות קרקע בקנייתו. אמ' ר' אלעזר ראוהו שחטטין בחורשין, כיצורן, כיון שהכישה במקל, משכה טבח ומכר דמי, ויכין דקה מטמר גנב הוא ומשלם ד' וז', ולא גזלן הוא שאינו משלם אלא קרן, וחיכי דאמי גזלן, כגון בנייהו בן יחידעין שן' (שפאל ב. כ, כא) ויגדל את החנית מיד המצ' ויהוצ' בחני', או נמי כבעלי שבכ' (שפוטס ט. כח).
שאלו תלמידיו את רבן יוחנן בן זכאי מפני מה החמירה התורה בגנב, שמשלם ד' וז', יותר מן הגזלן שאינו משלם אלא קרן בלבד. אמ' להן, גזלן השוה כבוד עבד לכבוד קונו ולא נתבייש לא מקונו ולא מן הברואים. והגבב נתבייש מבני אדם והסותר ולא נתבייש מקונו. [ומתני', אין] מגדלין בהמה דקה בארץ ישראל. כול'. וחו רבנן אין מגדלין [בהמה דקה בארץ ישראל...]. שאין גוזרין גזרה על הצבור אלא א"כ רוב צבור יכולין לעמוד בה. בהמה דקה איפשר להביא מחוצה לארץ, ולחשובט כל זמן שצריך. אבל בהמה גסה לחרישה ולמשוה ולמלאכה אי אפשר בכל יום להביא מחוצה לארץ.

מרובה פרק שביעי בבא קמא

שכירות דמטלטלין דמטלטלי. שהשכיר לו כליו: **בני שטרף ניהו**. בתמיה הא לא מקנו מטלטלין אלא במשיכה כלאמרינן בקדושין (דף טו.) ונהי נמי דמקנו כנספא לענין קבולי מי שפרע מיהו כשטר לא מיקנו מידי דדצריס צעלמא וניהו כלאמרינן בזהב (ג"מ דף מט.) **דצריס אין צהם משום מחוסרי אמונה:**

שהטמין בחורשין. שטמנן ציער לגנוב צהמות הרעות שס': **ועיין דרואוהו גזלן פול**. ולא דומה לגנב צפני שניס דהתס א"ע[]] דחוו ליה שאר אינשי לא מיקספי מנייהו דמימר אמר לא מנייהו שקילנא מידי אלל חורשין מרעה לכל היא ולא ידע דמלן ניהו הך צהמה ועיין דלא מיקספי מכולי עלמא גזלן הוא: **החמירה טורה**. לשלם כפל ארצעה ומחשה: **השוה כבוד עבד**. לא ירא מצני אלס דכרך שלא ירא מהקצ"ה אלל גנב לא השוה עבד לקונו אלא כיצד העבד יומר מקונו שהוא ירא מצני אלס ומעין של מעלה לא מזהר: **לסמיך עצה**. כמו להסמיך יועץ במסמרים לגנוב להרע: **שם שהריצו**. הגנב על כתיפו חלזל את עצמו צו לפיך היקל הקצ"ה עליו בתשלומין: **בתנאי' אין מגדלין בהמה דקה נאכין ישראל משום ישוב אי"י** שמצריט) את השדות וכל שדות אי"י סמנן דישאל' **אלל מגדלין צבורים**. ארס לוצה דדוד כיצסה וקסבר דלא שמיא כיצוס והוא כחולה לארץ ובחמה לארץ מותר לגדל דלא מישיעין לישוב ואס יפסידו שדות אחריס ישלמנה: **אין מגדלין פרנגולין פיוטאליס**. אפי' ישראל: **מפני הקדשים**. שישאל אוכלים שם צכר שלמים ותורה ומעשר צהמה ודרך תרנגולים לנאך כחאפה שמה יציאו איעלס כעדהס: מן השקר ויעמאלו את הקדשים: **ולא יגדלו כהניס פרנגולין**. בכל אי"י: **מפני הטעמים**. שהכהניס אוכלין תרומה טן תריכין להזהר צטהרמן: **חזירין**. שטעמא מפרע צגמרהס': **אס כעלג**. מפני שנושך ומנצח ומפלת אשה מירלמו: **נשוצים**. פמים שלא ילכדו צהן יוני צני השיוצ: **שלשים ריב**. ארצע מילין: **גמ' בחורשין**. ארצות דממחרגמנין פיעריס חורשא': **בהמה גסה**. תריכה ציוצו למשאוי ולחרישה: **שלא ישעה האחרונה שצק** שלשים יום. לקח צהמות קודס לרגל שלשים יום וסמוך לרגל לא יאמר הריני שוחט את המוקדשות ומאחר את האחרונות אף לאחר הרגל עד מלאות שלשים יום למקמן: והטעם

כיטו ישעה בשטמין. ד' ויכיושב יחיד לא הוי כיבוש. קמ"ל. מופ' מהלכות שם. I. לעדות. רש"י צ"מ פ"ב. II. רועה בהמות שלו פסול דבשביל גאנתו רועה אותן בשדות אחרות, אבל רועה בהמות העיר בשכר בשביל הגאט אחרים אינו חוטא להדעות עד שיוע' למרעה המופקר לכל. רש"י צ"מ שם. III. דתלמידיה דרב הרי. רש"י.

יחידעין שן' (שפאל ב. כ, כא) ויגדל את החנית מיד המצ' ויהוצ' בחני', או נמי כבעלי שבכ' (שפוטס ט. כח).
שאלו תלמידיו את רבן יוחנן בן זכאי מפני מה החמירה התורה בגנב, שמשלם ד' וז', יותר מן הגזלן שאינו משלם אלא קרן בלבד. אמ' להן, גזלן השוה כבוד עבד לכבוד קונו ולא נתבייש לא מקונו ולא מן הברואים. והגבב נתבייש מבני אדם והסותר ולא נתבייש מקונו. [ומתני', אין] מגדלין בהמה דקה בארץ ישראל. כול'. וחו רבנן אין מגדלין [בהמה דקה בארץ ישראל...]. שאין גוזרין גזרה על הצבור אלא א"כ רוב צבור יכולין לעמוד בה. בהמה דקה איפשר להביא מחוצה לארץ, ולחשובט כל זמן שצריך. אבל בהמה גסה לחרישה ולמשוה ולמלאכה אי אפשר בכל יום להביא מחוצה לארץ.

מסורת הש"ס

(א) [לעיל ח. ג.] ו[עין פרש"י ציונא ג. ד"ה צביטול] א רש"י מ"ה, (ד) [ומענין כה. תמורה טו: ג.] (ס) [עין מוספות לקמן פכ: ד"ה לא], (ו) [צ"ב כג. ועי' רש"י חולין קטז. ותעני' י. ד"ה רשעא משמע דגנב הכה רשעים], (ז) [צ"ב ט. ע"ז לו. הוריות ג: ג.] (ח) [מוספות פ"ח], (ט) [בס"א: שםפסד, (ק) [לקמן פכ: ז.] (דבריים יט),

והטעם

הנהרות מהר"ב רנשבורג

(א) רש"י ד"ה מפני הקדשים וכו' עלס כעדהס. מלת עלס מנאק:

והטעם

מוסף רש"י

שכירות דקרקע. השכיר לו ביתו, שטמנן לו כסף או שטמנן לו צעלים צימי מושכר לן ומכר לו השטר או שהחזיק בו השוכר, אין אחד מהם יכול לחזור בו[כ"ח סע']. בביבול. אלל אפשר לומר כן, וכן כל כביסל ששכ"ס (יומא ג.) שור שהלך ברגליו, ולא נתמזה צו הגנב לנשאו על כתיפו (שוחט כא דז.) שה שחרכסכו על בחיותו. האילן ומתנה צו (שם.) אין פורסים גישובים ליונים. שלא ילכדו כסס יוני השוכר (צ"ב כג.)

והטעם

מוסף תוס'

א. פירש גאון ז"ל וזה לשונו ראוהו שטמנין בחורשין, שהיהוה בהמה רועה שם ובא גנב והטמינה אחוריו אליו. שטמין. וקשה דמאי פריך והא לא משך והלא כיון שהטמין בהמה אי"כ משך, לכן נראה. ריב. ב. וראוהו ערים. האל"ש בשטמין. [ד]בהכי לא מחקי' גזלן כיון דלא ראוהו הבעלים. ריב. ועי' דאכ"ז. ג. ומ"מ השוה אותם תורה לגנב וגזלן. האל"ש בשטמין. [ד]והא בהא חליא, וטוען טענת גנב רחמנא שוויה כענב ריב. T. משום ישוב ארץ ישראל דלמא אתי לרעתון בשדות, ובהמה גסה מותר לגדל בבית ולא גזרו בה חכמים, משום דצריך לחרישה ואין יכולין לעמוד בהאי גזירה. מופ' מהלכות כה ע"צ מ"ז מגדלי. ה. [ו]אין פסול לעדות. כיטו ישעה בשטמין. I. דכיבוש יחיד לא הוי כיבוש. קמ"ל. מופ' מהלכות שם. I. לעדות. רש"י צ"מ פ"ב. II. רועה בהמות שלו פסול דבשביל גאנתו רועה אותן בשדות אחרות, אבל רועה בהמות העיר בשכר בשביל הגאט אחרים אינו חוטא להדעות עד שיוע' למרעה המופקר לכל. רש"י צ"מ שם. III. דתלמידיה דרב הרי. רש"י.

א) [תוספתא פ"ח, ט] תמורה טו; א ט"ז שמתן שוה, ד) [תוספתא פ"ח, ט] [לקמן פ"ב אותה ר"ש בן אלעזר וכו' תוספי פ"ח ובענין ע"ך חל א, ו] ס"ה חלל, ו) מיר ט; ח) [גיטין ו, א] ט) [דף ע"ט:]; ט) [שם]; ז"ל [תעמ' וע"ש]; ו) ז"ל פ"ח נדלאם מ"ה, ח) [ד"ר מ"ן].

הגהות הב"ח

ב) אחר ר' הונא עשוי עמלנו כג"ל וסבת אחר רב נמחק;

גליון הש"ס

רש"י ד"ה ישוע הבן בר ישוע בירבטין. ז"ל וישע מתרגמין ופקס (שמות יד) ועי' רש"י פ"ז דף ד' פ"ה ד"ה לה שעי;

לעיו רש"י

פלידרא [פלידרא]. להאנא.

מוסף רש"י

גונא. מילל [חזקין נא ע"ש] פלמיט' בלע"ז, נועם מחלף לבן, כמו גוהי גנח בלמיה דקסרל (תחורה טז); לטמס מוויין. כהנה דקא און יכילס לשמרה והולמ ורועה כהדות אחרים (שם). מכי אהא רב לבבל וקבע ישיבה כסורא, ושמואל הוא כנסדרעל, אלב מוקיפא לא ווא"ג דגמרי דמשגלה יכניה לבנל וההרש והמסגר עמו לא ספקא מורה מסס [גיטין ו, א]. מילה שיהא לסוף ז' [והרשב"ב ב"ב ט, ו] ישוע הבן. פדיון (פ"ד ד, ז).

מוסף תוס'

א. ומכורס על יד ער יד. ר"ס. ב. כמעכבא לשחוקא וקרי לה עונתה כמו אשה עונתה מבבלה. רנטי ישעה כעומיק. ג. [ו]רש"י ד"ל כשמוע ססבור דלשחות בבית אפילו שלא לצורך הרגל ואפילו להשחות יתר משלשים יום בעי מיניה. רשב"א. ולא הוריא דסוף סוף קשיא מנחיתין דקתיין אין מגדלין, ואפילו בחור ביתא קאמרי (עי' לעיל עט ע"ז מו"ס אין מגדלין). לכן נראה. ר"ס. ד. עי' העיטור שאמרו. לרבי. רבנן. רשב"א. ובליבוי שלא תצא והרעה בעדר. ר"ס. ה. אלא אפילו כלאה בבית שלא תצא והרעה בחור שיר. רשב"א. ועי' רש"י. ו. ולהכי מפורש לה למודא, לפרש טעמא דבית שמאי. ר"ס. ז. הר"ק הכא והתם, וכי רשב"א. ח. בתמיה. רנטי ישעה כעומיק.

והטבח. המקצן את הבהמות ליום השוק: **לוקח ושועט או לוקח ושוה**. עד יום השוק שלשים יום למקחו: **וכלנד שלא ישהה אם העגונה**. המאחרת למקחו שלקה סמוך לעת השוק לא ישהה אותה לאחר יום השוק להשלים שלשים יום למקמה: **העגונה**. מאחרת

כמו הלהן תעגנה (רות א) תאחרנה מלהשאל: **אלא קושרה**. ורבנן פליגי עליה דרבנן גמליאל: **גונת**. פלידרא^א נועם מפני כחץ הלב לא היה יכול להשיג רוחו: **לפטס מוויין**. רועה כדמות אחרים וגזל את הרבים: **סהיו מרעין**. כהמה דקה שלהן כחורשין: **ואע"פ שהיו חורשין סמוך לנפיקם**. ולא היו רועין בשדות אחרים ומשום חורשין ליכא גזל דלמר לעילוי^ב אלב מגדלין כחורשין ולקמן (דף פה). נמי בתקנת יהושע מיקן שלא יקפיד בעל היער על כך אפי' הכי נענשו מפני ששדה קטנה הייתה צריכה ושל אחרים הייתה: **רועה**. כהמות שלו: **שעשא פשוטה**. שלא לגדל כהמה דקה עוד: **לנזיס וחזירים**. מנן כזמים^ג וסועלין: **לנזיס כופריים**. קטנים וננסים הם. ל"א לנזיס גדולים של זיידים ואין מוסיקין: **חולדות סאלין**. גדילות כסה: **לנקר אם כיס**. מן העכברים: **וורדני**. סנה: **דקטיני**. דקים: **דמספאי שקיה**. שוקיה גולין: **כנצל כארץ ישראל**. שמים גלות יכניה רבו שם תלמידים ומיישצו שם כישוב קצוע: **דידך מאי**. הלא יש לך כהמה דקה: **חובה**. שם אשמו: **סקריניסו לננס**. שאתה סומך עליה והיא אינה יכולה לשמור: **מכי אפא רב כנצל**. רבו ממיישצין שם מפני ישיבתו. ליטנא אחרתא הוא צא ולמדנו להוזה ככן שראה שם רוב ישראל ושוב קצוע: **שנוע כנן**. ברית מילה על שם שעברו עליו כנעה ימים: **ישוע כנן**. משמה שעושין לפדיון הכן כבוד. *ישוע מתרגמין פורקן כמו פדיון: **רב לא עייל קמיה דשמואל**. טעמא אחרין לקמן: שמואל

ה'ר' ישמעאל אומר מגדלין כלבים כופרין וחולותים וקופין וחולדות סנאים מפני שעשויים לנקר את הבית מאי חולדות סנאים אמר רבי יהודה שרצא חרצא ואיכא דאמרי ח'חרא דקטיני שקיה ורעיא בני וורדני ומאי שרצא דמתתאי שקיה אמר רב יהודה אמר רב *עשינו עצמנו כבבל כארץ ישראל לבהמה דקה א"ל רב אדא בר אבהה לרב חונא דידך מאי א"ל דידן קא מינטרא להו חובה א"ל חובה תקברינהו לבנה כולה שניה דרב אדא בר אבהה לא אקיום זרעא לרב חונא מחובה איכא דאמרי אמר רב חונא א) אמר רב עשינו עצמנו כבבל כארץ ישראל לבהמה דקה ב) מכי אתא רב לכבבל רב ושמואל ורב אסי איקלעו לבי שבוע הבן ואמרי לה לבי ישוע הבן רב לא עייל קמיה דשמואל השליט ומיהו כפרק שני מזרים (מיר דף טו: ושם) גבי הקפת הראש אין שייך לפרש כן דלמר ליה רב אדא צר אהבה לרב הונא לדידך מאן מוקף להו אמר ליה חובה א"ל חובה תקברינהו לבנה ואין שייך לפרש שם אלא לשון קללה אי נמי יש לומר א' אין יראה שמענש כקצורת צניה א": **מכי אתא רב אבבא**. פי' כקונטרס והיו רוב שדותיהן משראל וכענין זה פי' כפרק קמא דגיטין (דף ו. ושם) עשינו עצמנו כבבל כארץ ישראל לגיטין מכי אפא רב לבנל ונעשיו בקיפין לשמה מתוך שהרבה ישיבות וקשה להם מכי אפא רב לבנל והורו לנו שמימות יכניה והחרס והמסגר שגלו לבנל דינה להיות כארץ ישראל לגיטין שנקיפין לשמה וכן כאן לענין כהמה דקה שיש שם רוב ישראל וכן יש ברש בכל מערבין (עירובין דף כח.):

השליט ומיהו כפרק שני מזרים (מיר דף טו: ושם) גבי הקפת הראש אין שייך לפרש כן דלמר ליה רב אדא צר אהבה לרב הונא לדידך מאן מוקף להו אמר ליה חובה א"ל חובה תקברינהו לבנה ואין שייך לפרש שם אלא לשון קללה אי נמי יש לומר א' אין יראה שמענש כקצורת צניה א": **מכי אתא רב אבבא**. פי' כקונטרס והיו רוב שדותיהן משראל וכענין זה פי' כפרק קמא דגיטין (דף ו. ושם) עשינו עצמנו כבבל כארץ ישראל לגיטין מכי אפא רב לבנל ונעשיו בקיפין לשמה מתוך שהרבה ישיבות וקשה להם מכי אפא רב לבנל והורו לנו שמימות יכניה והחרס והמסגר שגלו לבנל דינה להיות כארץ ישראל לגיטין שנקיפין לשמה וכן כאן לענין כהמה דקה שיש שם רוב ישראל וכן יש ברש בכל מערבין (עירובין דף כח.):

רבי ישוע הבן. פ"ה פדיון הכן וכן הערוך וקשה דאע"ג דמתרגמינן פדיון פורקן מ"מ אין שייך לשון ישועה ור"ת פי' שגולד שם כן ועל שם שהולד נשוע וממלט ממעי אמו כדכתיב והמליטה זכר (ישעיה טו) נקט לשון ישועה והיו רגילין לעשות סעודה: נפק

מרובה פרק שביעי בבא קמא

פ.

והטבח לוקח ושוהה. פי' כקונטרס עד יום השוק וכלנד שלא ישהה העגונה שבהם שלשים יום אותה שלקה כאחרונה לא ישלים לה שלשים יום אחר השוק וקשה דבמוספתא (פ"ח) גרס יומר מל' יום וא"כ לפי המוספתא יכול להשהות אחר יום השוק ועוד קשה דלעיל גבי רגל קרי לה אחרונה והלא קרי לה עגונה ועוד שלא הזכיר המתא יום השוק כלל ומראה לר"י לפי שהטבח רגיל לקנות כמה כהמות צידה^א ומותר להשהות וכלנד שאפי' העגונה שבהן אותה ששאלה יחידה אחר כזרומיה^ב שלא ישהה יותר מל' יום אף על פי שהיא יחידה ומיהו בכל הספרים גרסינן שלשים יום ולא גרסינן יותר:

מהו להשהות קבעו מיניה. אין ז"ל דפליגי רבנן עליה דר"ג כדפי' כקונטרס^א דמהו להשהות קודם הרגל קבעו מיניה ואמר להן מותר^ב ולא דוקא נקט קושרה^ג אלא אורחא דמלמא נקט שדרין היה לקשור כהמה דקה לכרעי המטה דלדמר באלו טריפות (חולין דף נד:) חבל היוצא מן המטה עד תשעה טפחים ט' טסור ופירש שם כקונטרס שכן הוא ראוי לקשור כהמה דקה ככרעי המטה כדכתי' אסרו מה כעצומים עד קרנות המזנוח שהיו קושרין הקרנות ככרעי המטה עד שיצאוהו לקרנות המזנוח אי נמי נקט קשרי לאשמעינן דאפילו כקשורים אסור לגדל כ"א להשהות ובמוספתא (פ"ח) נמי משמע דאף קודם הרגל לא שרי להשהות אלא צניה דהכי קמי' כהניא אלא מגדליס קודם הרגל ל' יום ולא שמהא יוצאה ורועה כשוק אלא קושרה ככרעי המטה שאלו לר"ג כ':

דקטיני שקיה. פי' שוקיו דקין ולהכי נקרא חרצל

הסחרצין ניכר בין השוקים מתוך שהן דקים וגרלין וצוהים ומשום הכי תנן וצפ"א דלשלות חולדות הסנאליס רבי יוסי אומר צ"ש מנמלא כות כמשא וכעדשה כמגע דמתוך שרגליה צוהים ודקים מספקא להן שמא לאו היינו חולדה דקרא ויש לה תורת צניה או שמא היינו היא ויש לה תורת שרץ^א והאי דמספיק ומאי שרצל דמתתאי שקיה ה"ק ומאי שרצל חולדה דכתיב קרצל שאין ספק דמתתאי שקיה שהי' רגליה קצרות ושורצת על הארץ וכן נראה לר"ת:

חובה תקברינהו לבנה. פ"ח כהמיה וכי דרכה לקבור

צניה שאין עוסקת לגדלן אלא עוסקת לגדל כאן והיו כשגנה היוצאת מלפני

השליט ומיהו כפרק שני מזרים (מיר דף טו: ושם) גבי הקפת הראש אין שייך לפרש כן דלמר ליה רב אדא צר אהבה לרב הונא לדידך מאן מוקף להו אמר ליה חובה א"ל חובה תקברינהו לבנה ואין שייך לפרש שם אלא לשון קללה אי נמי יש לומר א' אין יראה שמענש כקצורת צניה א": **מכי אתא רב אבבא**. פי' כקונטרס והיו רוב שדותיהן משראל וכענין זה פי' כפרק קמא דגיטין (דף ו. ושם) עשינו עצמנו כבבל כארץ ישראל לגיטין מכי אפא רב לבנל ונעשיו בקיפין לשמה מתוך שהרבה ישיבות וקשה להם מכי אפא רב לבנל והורו לנו שמימות יכניה והחרס והמסגר שגלו לבנל דינה להיות כארץ ישראל לגיטין שנקיפין לשמה וכן כאן לענין כהמה דקה שיש שם רוב ישראל וכן יש ברש בכל מערבין (עירובין דף כח.):

רבי ישוע הבן. פ"ה פדיון הכן וכן הערוך וקשה דאע"ג דמתרגמינן פדיון פורקן מ"מ אין שייך לשון ישועה ור"ת פי' שגולד שם כן ועל שם שהולד נשוע וממלט ממעי אמו כדכתיב והמליטה זכר (ישעיה טו) נקט לשון ישועה והיו רגילין לעשות סעודה: נפק

קלו א ב מי פ"ה מהלכות מקי ממון הלכה ז סמך עשין סו תו"ח"מ פי' מט: קלח ג ד מיי שם הל' סמך שר טור וישע ח"מ סימן מט ספק ד: קלח ה ו מ"ה פ"ח מהלכות מרים הלכה יג סמך לאוין רמב תוס'ט"ט י"ד סימן רט ספק ה:

קבא ד מ"ה פ"ה מהלכות מקי ממון הלכה ז סמך עשין סו תוס'ט"ט ח"מ סימן מט ספק ה ועיין פ"ה קבא ד מ"ה שם הלכה ח סמך שם טור ח"מ סימן מט:

הגהות מהר"ב

א) גמ' שאלן עי' שון אלא שון אותה העי. עיין שיעט מקובצת ומתשאל' תמא' כחכ בענין אחר ודכיו' מהוסיס קלמ' מקובצת דכמותות דף ס ע"ה דגונח יוקנ כשנת:

רבינו חננאל

[עירובין:] ובבבלי: שא ישהא את העגונה שבחון ל' יום. פי' אחרונה כמו הלחן תעגנה (רוח א, יג). כלומר התאחר. [עירובין:] ת"ר מנשה בחסיד אחד שהיה גונה מלבו וישאלו הרופאים ואמרו אין לו תקנה עד שיוקח חלב עד רוחתו משחרית לחשית. פי' מוציא קול כעין שעל ופשוטיו דם. [עירובין:] רשב"א אומר מגדלין כלבים כופריים וחולותים וקופין וחולדות הסנאליס מפני שעשויין לנקר את הבית. פי' כלב טקן שצווח בלילה כבדברות. [עירובין:] וחולותות וקופין. קאת וקפוד (ישעה לו, יא), שטח קנה קפוד (שם לו, טו). תרונס קופרא בלשון ישמעאל קנפר. [עירובין:] מאי חולדת הסנאליס אמר רב יהודה שרצא וחרצא. איכא דאמרי חרוא וקטיני שקי ורעיא בני וורדני. מאי שרצא דמיתו שקי. [עירובין:] א"ל רב אדא בר אבהה לרב חונא דידך מאי א"ל דידך קא מנטרא להו חובה. פי' שם אשחור. חובה תקברינהו לבנה. (ד)ו[ו]ה"ק וכי רוצה היא לקבור את בניה שלא תהא עוסקת לגדלם אלא עוסקת לגדל את הצאן. והוא כשגנה שיוצאה מלפני השליט. [עירובין:] רב ושמואל ור"א איקלוש לבי שבוע הבן, ואמרי לה לבי ישוע הבן. שבוע הבן, פי' ישוע הבן. וישוע הבן, לבית המילה. ישוע הבן, פי' יום לדת הבן, כדכתיב (ישעיה טו, ז) והמליטה זכר. ישוע ומילוט, אחד. והיו מנהגם ליכנס לכבוד אבי הבן בבשרות כן זכר.